

II. správa SNB
analytický odbor

Č.j.: CB-0077/285 /03-89

V Praze dne 30. 11. 1989

~~PŘÍSNĚ TAJNÉ~~

Výtisk č. : 2

Přílohy : 8/10

Denní situační zpráva č. 285 /89 ze dne 30. 11. 1989.

K bodu 2a) : č. 5

K bodu 2b) : č. 2, 6, 8

K bodu 3) :

K bodu 4) : č. 1, 3, 4, 7

Vyhotoveno 6x
č. 1 - OAI VOS FMV
č. 2 - DOMO
č. 3 - 1. ZNS
č. 4 - ZNS
č. 5 - ZNS
č. 6 - P

Příloha č. 2, 8 zhotovena pro operační stávk FMV

Náčelník II. správy SNB

plk. PhDr. Karel VYKYPĚL

original okopirován 1 krát
provedl dne 16/1/90

pro VVP P. V. B. B.

██████████
výtisk č. 2

K bodu 4
Rozdělovník č. 1

Mezi studenty VŠE je od neděle a zejména po pondělním Občanském fóru na Letné znatelný posun názorů k nedůvěře vůči této iniciativě, neboť tato dle jejich mínění nereprezentuje jejich názory a dává jim příliš úzký prostor pro vyjadřování stanovisek studentů. Ve stávce však budou studenti VŠE pokračovat. Stávkový výbor studentů VŠE je zcela pod vlivem koordináčního stávkového výboru VŠ, který prosazuje všechny zájmy Občanského fóra ovládaného představiteli Charty 77. Vzhledem k tomu nastoluje v současné době stávkový výbor studentů VŠE požadavky vůči vedení Vysoké školy ekonomické v Praze, jež přesahují rámec sedmi požadavků původně stanovených jako podmínka pro ukončení stávky. Nejzávažnějším požadavkem studentů, jenž nemůže být z objektivních důvodů vedením VŠE akceptován, je požadavek zaměřený na to, aby studenti 4. ročníku účastníci se stávky setrvali v tomto ročníku ještě jeden rok. Požadavek studentů je nespílitelný již z důvodu kapacity kolejí, na něž by měli v příštím školním roce nastoupit studenti do prvního ročníku VŠ.

Poznatek byl získán dne 29.11.1989 Pramenem č. 1 a lze jej považovat za hodnověrný. Vývoji situace je nadále věnována pozornost.

██████████
výtisk č. 2

K bodu 22
Rozdělovník k informaci MV ČSSR

Vzhledem k tomu, že se po Praze množí vylepování letáků, které nejsou koncipovány a množeny v některém ze středisek Občanského fóra (OF) nebo studentského koordináčního stávkového výboru, rozhodlo vedení OF, že každý leták a plakát, který má být vylepen a jinými způsoby distribuován mezi veřejnost, musí být předem schválen ve vedení OF. Studentské "hlídky" jsou rozmístěny po Praze, sledují, kdo jaké plakáty vylepuje a pokud se nejedná o letáky a plakáty schválené OF, strhávají je a distributory se snaží sledovat s cílem zjistit, z jakého prostředí pochází. Takto získané poznatky budou využívány ke zveřejnění formou letáků, ale také ve sdělovacích prostředcích a tisku, kde získává OF stále širší prostor. V současné době je v centru OF údajně shromážděno několik zpráv, které poukazují, že řada letáků pochází z prostředí MV. Těto skutečnosti pravděpodobně OF využije k posílení kampaně namířené proti MV, SNB a zejména složkám StB.

Poznatek byl získán dne 29.11.1989 Pramenem č. 1 a lze jej považovat za hodnověrný.

██████████
výtisk č. 2

K bodu č. 4
Rozdělovník č. 1

Situace mezi členy Svazu českých spisovatelů (SČS) se v posledních dnech po dvou mimořádných zasedáních výboru nadále diferencuje. Spisovatelé Lubomír BROŽEK, Václav DUŠEK, Jana ŠTROBLOVÁ a další vydali prohlášení kritizující a odsuzující principiální vedení SČS. Do současné doby získali více než 90 podpisů. Organizátoři tímto postupem sledují bojkot současného vedení, zorganizování mimořádného sjezdu ještě v tomto roce, přihlášení se k programu Občanského fóra, případně vytvoření vlastního svazu spisovatelů.

Vedení SČS stejně jako většina zaměstnanců stojí a podporuje politiku KSČ.

Vzhledem k tlaku pravicově orientované části spisovatelů - členů SČS, bude z rozhodnutí výboru SČS v nejbližších dnech svolán sjezd, na kterém budou vyhlášeny tajné volby. Současné vedení SČS hodlá do funkce předsedy prosadit spisovatele Alexeje PLUDKA, který vzhledem ke svým postojům vyhovuje všem protichůdným stranám. Zatím není známo, kterého kandidáta postaví tzv. opozice.

Spisovatel Miloš MACOUREK v těchto dnech zaslal vedení SČS a předsedovi ZO KSČ SČS dopis, ve kterém sděluje, že vzhledem k nesouhlasu s politikou KSČ z této politické strany vystupuje. Jmenovaný současně na poštovní obálce přeškrtl předtištěný titul národní umělec.

Zpráva byla získána dne 29.11.1989 Pramenem č. 3 a lze ji považovat za hodnověrnou.

výtisk č. 2

K bodu č. 4

Rozdělovník č. 1

Do jednání předsednictva ÚV svazu českých koncertních umělců (SČSKU) dne 28.11.1989 se dostavila bez pozvání skupina cca 40 členů SČSKU z řad skladatelů všichni členové Občanského fóra (OF) a požadovali odstoupení ÚV SČSKU pro ztrátu důvěry a dále požadovali odstoupení vedení svazu a svolání mimořádného sjezdu. Skupinu tvořili m.j. n.u. Jan HANUŠ, z.u. Zdeněk PETR, Jarmil BURGHUSER, dr. SMOLKA starší, Svatopluk HAVELKA, Marek KOPELANT, Lubomír FELD atd. Velmi arogantně vystupoval za skupinu dr. SMOLKA, kterého za jeho postoje zkritizoval Antonín MATZNER, rovněž člen OF. MATZNER se prokázal příkazkou člona OF zelené barvy.

Na základě požadavku skupiny bylo provedeno hlasování a jeho výsledkem bylo rozhodnutí o rozpuštění ÚV svazu s okamžitou platností. Do sjezdu bude pracovat pouze sekretariát svazu, jako zaměstnanci a navenek bude SČSKU zastupovat Jan HANUŠ, mluvčí OF a bývalý vedoucí tajemník Ladislav KUBÍK.

Poznatek byl získán dne 29.11.1989 Pramenem č. 1 a lze jej hodnotit jako věrohodný. Vývoji situace je nadále věnována pozornost.

ARCHIV BŘEVNOV
Zrušen stupeň utajení (svazku)

SLOŽEK
zák. č. 412/2005 Sb.

██████████
 Výtisk č. 2
 Počet listů:

K bodu 2a

Rezdělovník: pouze pro MV ČSSR a GT úv KSČ

Představitelka redakce SVĚDECTVÍ v Paříži Ivana TIGRIDOVÁ sdělila do Prahy, že aktivně podporují členy Občanského fóra (OF) v Praze. TIGRIDOVÁ je v neustálém spojení s Laternou magikou, ve které je umístěn telefax na zaslání zpráv do zahraničí a zpět. TIGRIDOVÁ zasílá členům koordinačního fóra petroviny. V zahraničí jsou připraveny k odeslání prázdné videokazety, které zajišťuje pro přepravu do ČSSR, spolupracovník CIA v NSR Milan KUBES. Videokazety mají být do ČSR dopraveny v tomto týdnu a mají být použity k ovlivňování široké veřejnosti mimo Prahu. Na videokazety má být přetáčen "brutální zákrok" Bezpečnosti, který má nadále negativně ovlivňovat postoje dělníků.

TIGRIDOVÁ byla v Paříži ve spojení s ministrem průmyslu Francie, který se chystá do ČSSR na oficiální jednání. Toto jednání bude tendenčně ovlivňovat situaci v ČSSR a ministr chce nabídnout hospodářskou pomoc ČSSR. V této souvislosti chce uskutečnit setkání - jednání se zástupci OF v Praze, kteří budou vybráni ANNOU MARVANOVOU.

TIGRIDOVÁ neustále jedná se zástupci sdělovacích prostředků (Le Monde), které do ČSSR vysílá s konkrétními úkoly. V několika případech prováděli nátlak na velvyslance COLOTKU, který musel mnoha žádostem o udělení víz novinářů vyhovět i v sobotu, dne 25.11.1989.

TIGRIDOVÁ zůstává názor, že předsedou vlády musí být zvolen KOMÁREK, dalším kandidátem je ZEMAN, oba z Prognostického ústavu ČSAV v Praze.

TIGRIDOVÁ má již připraven papír pro vydávání Lidových novin v Praze. Iniciátorem požadavku má být Svobodné slovo.

Celá protisocialistická akce byla připravena v zahraničí, což dokumentuje stanovisko Evy KANTŮRKOVÉ, která velice děkuje Pavlu a Ivaně TIGRIDOVÝM za vše, co se dnes v ČSSR děje.

Z prostředí redakce SVĚDECTVÍ vzešel podnět k tomu, aby na funkci presidenta byl nátlakovým jednáním prosazován OF Václav HAVEL. Sám HAVEL však nechce, ale je k tomu donucován osobami, které se bezprostředně podílí na řízení opozice v ČSSR. V zásadě jde o to, že je úplně jedno kdo bude na funkci presidenta navržen (např. Hanzelka, Zikmund), neboť si všichni mysleli, že komunisté nebudou takový "blbec" a budou neustále ustupovat ze svých pozic. V podstatě to vypadá, že zástupci OF na jednání s představiteli federální vlády předkládají již nesmyslné požadavky, které se doposud plní. Důležité je to, že o tom budou psát noviny a pak si budou mezi vybrat do funkcí kohokoliv, neboť současné státní instituce budou pod tlakem veřejnosti.

V nejbližší době má být do ČSSR dopravena rozmnožovací technika pro opoziční skupiny. Technické prostředky zajišťuje redakce SVĚDECTVÍ.

MARVANOVÁ sdělila dále, že by bylo velice dobré, aby byla státní bezpečnost postavena pod kontrolu, ale celá, bezesbýtku. Muselo by se to však připravit a zpracovat návrh zákona. Důležité by však bylo, aby bylo zjištěno, kde mají své objekty. TIGRIDOVÁ se vyslovila v tom smyslu, že je podstatné, kdo bude desazen do čela nové MV. Na osobu současného MV S. KINCLA jsou zasílány anonymní dopisy, které organizuje MARVANOVÁ.

Poznatek byl získán dne 29.11.1989 Pramenem č. 2 a lze jej považovat za hodnověrný. Dokumentuje podíl IDC SVĚDECTVÍ v čele s agentem CIA, čs. emigrantem, Pavlem TIGRIDEM na řízení činnosti opozice v ČSSR.

~~_____~~

Výtisk č. 2

K bodu 2b

Rozdělovník: k informaci MV ČSSR

Na vedení Občanského fóra v Praze se obrátil zástupce Občanského fóra z Olomouce FREUND, který informoval o tom, že v Olomouci má Občanské fórum potíže. Jedná se o nejasnosti v otázce struktury Občanského fóra, dále problémy s podchy-
cením pracujících v továrnách, otázky zabezpečení toku in-
formací zdola nahoru a problém zabránit samozvancům ujmout
se vedení. V této souvislosti si FREUND vyžádal zaslání
prováděcího přípisu, který by obsahoval pokyny, co mají dělat
na pracovištích a jakým způsobem mají vyjadřovat podporu
dění v Praze. Svůj požadavek odůvodnil případem ve Veselí
nad Lužnicí, kde bylo založeno Občanské fórum, do kterého se
přihlásil i předseda Národního výboru, zabezpečil si práci
stroje a xerox a převzal vedení OF a vytvořil z Občanského
fóra zvláštní fórum stranické organizace.

Z prostředí Občanského fóra v Brně bylo zjištěno, že pod
tlakem lidového fóra se v Brně vytváří svaz nezávislých učite-
lů. Tento žádá o pokyny, jakou činnost má vyvíjet a na koho
se má obrátit jako na koordinátora této činnosti ve smyslu
nápravy školství. Vedení Občanského fóra v Praze se chystá
do 3 týdnů rozeslat dopis všem, kteří se chtějí angažovat v
této oblasti. Vztah aktivit v rámci Občanského fóra by měl
být rozdělen do dvou fází. Jednak zaměření na delegování svých
lidí a jejich bezvýhradné podpory a zadruhé vytvoření podmí-
nek pro jejich odbornou podporu.

Poznatek byl získán dne 29.11.1989 Pramenem č. 2 a lze
jej považovat za hodnověrný.

████████████████████
výtisk č. 2
Počet listů: 2

K bodu 4

Rozdělovník - ministr vnitra ČSSR a I. NMV ČSSR

Akce "KRUH" - situace v podnicích národního hospodářství
dne 20.11.1989

V ekonomických objektech pokračuje vytváření stávkových výborů (SV) za minimální účasti členů KSČ. Členové SV jsou většinou bezpartijní, ojediněle jsou členy Čsl. strany socialistické. Ve stávkových aktivitách se začínají projevovat bývalí příslušníci SNB a SNV. Bylo zaregistrováno úsilí SV o zjišťování zájmů orgánů MV o jejich činnost.

V mnoha podnicích se paralelně se vznikem SV ustanovují "Občanská fóra" (OF). Důvodem je většinou nezájem místních vedoucích pracovníků a funkcionářů KSČ řešit současnou situaci a veřejně se angažovat.

Z celostátního hlediska je však situace různorodá. V některých závodech je činnost SV nebo OF značně aktivní a velmi dobře organizována (např. v ČKD Praha), v jiných, kde jsou pozice strany a vedení závodů pevné, tyto organizace začínají zanikat a iniciativu přebírá postupně KSČ a LM.

Mezi starými komunisty - členy LM se začínají projevovat kritické názory k průběhu jednání našich představitelů s OF, které hodnotí jako "nepochopitelné politické ústupky". Vyjadřují obavy ze systému řízení naší společnosti bez vedoucí úlohy KSČ a začínají kritizovat stav, že se zatím nenašel nikdo, kdo by se postavil za příslušníky SNB, se kterými LM vybojovaly socialismus v roce 1948.

V objektech NH se začínají množit výhrůžné a anonyrní funkcionářům KSČ, LM, ale i ROH. V jednom případě došlo v Pardubicích k fyzickému útoku na dceru předsedy ZV ROH.

Mezi dělníky - komunisty roste nespokojenost se současnou nedostatečnou distribucí KUDĚHO PRÁVA. Tento stav je připisován nízké akceschopnosti strany.

Na pracovištích vyčleněných objektů NH se začínají množit případy, kdy členové KSČ "pokládají stranické legitimace". Ve většině případů se však jedná o středně-technické a administrativní kádry.

Stále častěji se v centrálních organizacích (např. PZO apod.) objevují snahy některých pracovníků využít současné nestabilní situace k osobním karieristickým cílům.

V objektu Technických služeb Ostrava - Poruba neznámý pachatel poškodil a tím vyřadil z provozu vozovou techniku určenou pro katastrofální situace v silničním provozu v zimním období. Týž den se k činu telefonicky přihlásil neznámý muž, který se představil jako zástupce stávkového výboru Vysoké školy báňské v Ostravě. Dle jeho sdělení šlo o první varování.

Poznatky byly zjištěny Prameny č. 1 a č. 2.

ARCHIV BEZPEČNOSTI
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle usnesení

[REDAKCE]
výtisk č. 2.K bodu abRezdělovník: pouze k informaci MV ČSSR a GT úv KSČ

Student medicíny KONEČNÝ sdělil 29.11. ve večerních hodinách Občanskému fóru (OF), že s článkem přijatým Federálním shromážděním, který se týká ustavení komise k prošetření zákruku 17.11. nelze souhlasit, protože v komisi nejsou zahrnuti právníci z Občanského fóra - právnické fakulty. V jednání Federálního shromáždění došlo ke zjevné manipulaci tím, že poslancům nebyly připraveny včas materiály a podklady pro jednání. Dle názoru KONEČNÝHO by se na tuto skutečnost mělo reagovat. V této souvislosti se dotazoval Martina PRCHLÍKA z OF, zda OF nepřipravuje demonstraci před FS nebo na Václavském náměstí.

PRCHLÍK jej informoval, že o této skutečnosti budou dne 29.11. v nočních hodinách jednat v DISKU.

Poznatek byl získán dne 29.11.1989 Pramenem č. 2 a je hodnověrný. Signalizuje možnost vyvolání opětovných nepokojů ze strany OF jako nesouhlas s výsledky jednání FS. Současně signalizuje, že členové OF hledají jakoukoliv záminku k předkládání dalších požadavků, s cílem udržovat maximální napětí v naší společnosti.

ARCHIV BEZ
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 17.12.2005